

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (Έ Μέρος) – ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ “ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ” ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (της Ιωάννας Μουτσοπούλου)

Όλη αυτή η φιλοσοφία της δήθεν «ελευθερίας» κινείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ικανότητας για πλουτισμό ως αποκλειστικής αξίας, που είναι ατταβιστικό, πανάρχαιο και αφορά μοναδικά την επιβίωση, αλλά πλέον όχι ως ανάγκη, αλλά μετασχηματισμένη σε υπεροχή.

Η επιμονή σε αρχέγονα ένστικτα έξω από την καθαυτή λογική του ενστίκτου, που εδράζεται στην ανάγκη, αναδεικνύει τη διαστρέβλωση της λογικής του ενστίκτου, π.χ. της επιβίωσης.

Γι'αυτό θα επισημάνουμε τα παρακάτω.

1.-Η έννοια της ικανότητας για πλουτισμό

Η ικανότητα για πλουτισμό τι σημαίνει και πώς θα την δεχθούμε ως κριτήριο για άσκηση μιας τέτοιας ελευθερίας, αν αποφασίζαμε ως κοινωνία να θέσουμε ένα τέτοιο κριτήριο; Με τα κριτήρια άλλων ικανοτήτων τι θα γίνει; Θα τα αγνοήσουμε με νιστική λογική ή θα τα συμπεριλάβουμε;

Στην ελεύθερη οικονομία η αξιολόγηση του ανθρώπου συνοψίζεται σε αυτές τις λίγες αλλά ωμά ευθείες λέξεις για τη λαγνεία της δύναμης που εκομιτίζει ο Νίτος στο «θέληση για δύναμη». Αυτό είναι μια προφανές σήμα στην περίοδο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης της αρχομένης δεκαετίας 2010 μ.Χ., που υπάρχει εξαιρετική ανασφάλεια πούτου και ταυτόχρονα δραματική μείωση των εισοδημάτων των πολλών, οι οποίοι έχουν καταστήσει σύνολα υπό διαχείριση, όπως ακριβώς λέει παραπάνω ο Νίτος. Ποιο ήταν το κριτήριο που μας έφερε σε αυτή τη δεινή θέση; Το **χρήμα ως μέσον για δύναμη**.

Ενα δείγμα της νιστικής θεωρίας είναι το εξής: **«Η αξία είναι η ύφιστη ποσότητα δύναμης που είναι ικανός να εννοματώσει ένας άνθρωπος –ένας άνθρωπος: όχι η ανθρωπότητα! Η ανθρωπότητα είναι πολύ ωριότερα μέσο παρά σκοπός. Είναι ζήτημα του τύπου: η ανθρωπότητα είναι απλώς το πειραματικό υλικό, το τρομερό πλεόνασμα των αποτυχημένων: ένα πεδίο ερευνών».** [i]

Είναι αυτό κοινωνική αξία; Βεβαίως όχι. Φυσικά οι υμνοί θιασώτες της δύναμης θα έλεγαν (ή θα σκεπτόντουσαν αλλά δεν θα το ομολογούσαν) ότι η κοινωνία ούτως ή άλλως δεν τους ενδιαφέρει ούτε εμπήκει στις αξίες που προβαίνουν. Οι αποδοί της θήβεν ελεύθερης οικονομίας έπραξαν το δεύτερο, δηλαδή μίλησαν για μια ψεύτικη ελευθερία για όλους, ενώ εκ των προτέρων ήσαν ότι δεν θα πραγματοποιούσαν, αποκρύπτοντας την αλήθεια και παρασύροντας με το δέλεαρ του κέρβου αλλά ταυτόχρονα και της ασφάλειας των μεγάλων ιδιών (ενώ αυτή δεν συνδυάζονται μεταξύ τους) τα πλήθη της Δύσης, βασίζόμενοι στην ανοησία, την απληστία και την ηβελημένη ή αβέλτη απουσία σκέψης των μαζών που έχουν συνήθειο να ζουν σε αντιφάσεις.

2.-Η αντιστροφή των αξιών

Η άσκηση αυτή μιλάει για αξίες, αν και θα μπορούσαν να πουν ωμά ότι δεν υπάρχουν αξίες, αλλά πλήρης αντιστροφή αξιών (κατά Νίτος) και αταξία. «*Να προτιμήσουμε μια αντιστροφή των αξιών για ένα ορισμένο δυνατό είδος ανθρώπου ύφιστης πνευματικότητας και δύναμης της θέλησης και γι' αυτόν τον σκοπό να απελευθερώσουμε αγρά και προσεκτικά ένα πλήθος έντοικτα που τώρα κρατούνται υπό έλεγχο και συκοφαντούνται».* [ii] Αυτό που υπερίχονε σήμερα είναι η ωμή δύναμη τόσο ως λαγνεία του χρίματος όσο και ως καταστραφή της κοινωνικής πρόνοιας, δηλαδή ακριβώς σύμφωνα με τα παραπάνω λόγια, στα οποία φυσικά η «πνευματικότητα» είναι και αυτή αντεστραμμένη αξία ως μηβμία σχέση έχουσα με την αληθινή πνευματικότητα.

Στην πραγματικότητα η έννοια της αξίας ενυπάρχει στην ανθρωπότητα σφαιρική, μόνον που για ορισμένους οι αξίες δεν έχουν ηθικό περιεχόμενο και η ηθική αποτελεί κατάπτωση. Οστόσο αποτελούν αντίθετες «αξίες» που τους ωθούν να τις ακολουθήσουν. Η αταξία, που χρησιμοποιείται ως δικαιολογία για το όποιο είναι δυνατότερος ως υπεριοχόνει (αν πραγματικά υπάρχει αληθινή αταξία!), δεν έχει στόχους και δεν καταβιβώνει επόμενες τις πράξεις των ανθρώπων ή των όντων προς κάποιον σκοπό.

Τέτοια όμως προσηλίση στη δύναμη δεχτεί μια κακώς εννοούμενη τάξη, αλλά ως σφραβημένη ανταπόκριση στις πραγματικές αξίες (π.χ. της τάξης) που είναι ηθικές, όχι γιατί το λένε οι εκκλησίες ή οι αδύναμοι, αλλά γιατί αυτό υποκρύπτεται στην αναγκαία σχέση ανάμεσα στην ατομικότητα και την ολότητα, όπου η ολότητα είναι υπέρβαση και ποιότητα και όχι ποσότητα. Ο συσχετισμός και μόνον αυτός αποκλείει την ανηθικότητα –παρόλο που η ηθικότητα εδώ δεν έχει τον ψυστό συμβατικό, κακόβουλο και αδύναμο χαρακτήρα που έχει καταστήσει την έννοια της ηθικής κατάπτωση (βέβαια από τους βιαστικούς και τους απερισκεπτικούς που δεν μπορούν να ξεχωρίσουν το υπαρκτό από την έννοια).

3.-Η αρνητική παγκοσμιοποίηση

Και για όποιον αμφιβάλλει για την εφαρμογή της νιστικής λογικής στην οικονομία της αγοράς ας δούμε τα παρακάτω εδάφια: «*Από τη στιγμή που διαθέτουμε εκείνη την κοινή οικονομική διαχείριση της γης που σύντομα θα είναι αναπόφευκτη, η ανθρωπότητα θα μπορεί να βρει το καλύτερο νόημα της σαν μηχανή στην υπηρεσία της οικονομίας αυτής –σαν τεράστιο μηχανισμό ρολοιού, αποτελούμενος από ολόένα και μικρότερα, ολόένα και πιο λεπτά «προσαρμοσμένα» γραναζία» σαν μια ολόένα αυξανόμενη περίσσεια όλων των δεσποζόντων και διαταζόντων στοιχείων» σαν ένα όλον τρομερής δύναμης, που οι ατομικοί συντελεστές του αντιπροσωπεύουν ελάχιστες δυνάμεις, ελάχιστες αξίες.*

Σε αντίθεση με αυτό το μικράνιμα και την προσαρμογή του ανθρώπου σε μια εξειδικευμένη χρησιμότητα, χρειάζεται μια αντίθετη κίνηση –η παραγωγή ενός συνθετικού, συνωφίζοντος, δικαιολογούντος ανθρώπου, για τον οποίο προύβωση της ευθδικής ύπαρξης είναι αυτός ο μετασχηματισμός της ανθρωπότητας σε μηχανή, ως βάση πάνω στην οποία να μπορεί να επινοήσει τη δική του ανώτερη μορφή του Είναι.

Αυτό ο άνθρωπος χρειάζεται την εναντίωση των μαζών, των «ισοπεδωμένων», το αίσθημα της απόστασης από αυτούς! Στέκεται πάνω τους, ζει από αυτούς. Αυτή η ανώτερη μορφή του αρστοκρατισμού είναι εκείνη που μέλλονται... αλλά προϋποθέτει εκείνους για λογαριασμό των οποίων έχει νόημα αυτή η εκμετάλλευση. [iii]

Αυτά τα λόγια δεν πρέπει να μας προκαλούν αινιθιασμό και φρίκη, αλλά ώθηση για περίσκεψη, σύνεση και ευθύνη. Και σίγουρα σήμερα οι άνθρωποι προετοιμάζονται για ισοπέδωση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οποσδήποτε θα πτηθούν, αν βέβαια αλλάζουν κατεύθυνση.

Και πάλι από του Νίτος: «*δεν πρέπει να ξεγεληθείστε: οι πολλές ένδοιες όλων των μικρών αποτελούν ένα άθροισμα μόνον στα αισθήματα των δυνατών ανθρώπων. –Το να σκέρτασαι τον εαυτό σου σε στιγμές μεγάλου κινδύνου, να αντλεις το όφελός σου από τις ζημιές των πολλών: αυτό μπορεί να είναι, στην περίπτωση ενός πολύ υψηλού βαθμού απόκτησης, σημάδι μεγάλου χαρακτήρα, ο οποίος γίνεται κύριος πάνω στις συμπονετικές και δίκαιες αισθήσεις του».* [iv]

Είναι και εδώ φανερό ότι οι πολλοί στην εποχή της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας αποτελούν για τους λίγους ένα απανθρωποποιημένο σύνολο, χρήσιμο σε αυτούς για την απόκτηση κέρβους. Αλλά οι ίδιοι οι άνθρωποι είναι αυτοί που έχουν αποβείξει αυτά τα γελοία αξιολογικά κριτήρια (το χρήμα) για τη ζωή και οι περισσότεροι ως ισχυροί θα διέπρατταν τα ίδια εγκλήματα. Γι' αυτό δεν υπάρχει διεξόδος από το αδιέξοδο. Κάποια χιλιάδες χρόνια ιστορίας το έχουν επαληθευμένα αποδείξει, παρά τις σοβαρές εξαίσεις πολιτισμού. Δεν έχει η ανθρωπότητα φαίνεται ακόμη τη δύναμη για ορθολογικά κριτήρια και απόρριψη του ανταγωνισμού.

Δικαίως ο Παοκά είχε πει: «*ποιος θα διαλέξει τον πιο ενάρτο και τον πιο ικανό; (ενν. για κυβερνήτη). Θα είμαστε ακατάπαυστα στα χέρια, αφού ο καθένας θα ισχυρίζεται ότι είναι ο πιο ενάρτος και ο πιο ικανός.*»

Το παραπάνω υποκρύπτει και ένα άλλο πιο βαθύ πρόβλημα του ανθρώπου, το ότι θέλει να βρωθήσει και την ηθική τήρημα του και να αποκτήσει την τιμή που αυτή προσδίδει. Αυτό οφείλεται και στην πνευματική του τάση, που είναι εγγενής, αλλά, επειδή η συνείδηση είναι ακόμη μακριά της, την μετατρέπει σε αντικείμενο κτήσης. Δεν είναι παράξενη η κατάχρηση της εκκλησιαστικής αυθεντίας σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας και σε όλες της θρησκείες –δεν ήταν τίποτε άλλο από «πνευματικό» εγωισμό.

4.-Δεν υπάρχει υποστήριξη των αξιών

Επιμένοντας καταλήγουμε στο ότι υπάρχει ένα κεντρικό πρόβλημα: **Οτι δεν υπάρχουν υποστηρίξιμες αξίες που να μπορούν να εφαρμοσθούν στο ανθρώπινο περιβάλλον.** Αξίες υπάρχουν, αλλά δεν έχουν αληθινούς υποστηρικτές, μόνον προσωρινούς οπαδούς που άλλα λένε και άλλα κάνουν. Αυτή την κατάσταση την βοηθάει η εβελιτύλωση των ανθρώπων, που δεν θέλουν να διακρίνουν την αλήθεια, για να μπορούν να ζουν με ωφέλια λόγια και άσχημες πράξεις. Γι' αυτό μια διεξοδική ανάλυση για τη λογική ή το παράλογο των επιλογών μπορεί να σπάσει αυτό το φράγμα της τυφλότητας και να φέρει τον άνθρωπο σε κρίση η οποία ίσως θα τον οδήγησει στην απόρριψη του φαντασιακού.

Η επιλογή λοιπόν ως κεντρικής κοινωνικής αξίας της ικανότητας για πλουτισμό, στην οποία πρέπει να στηριχθεί όλο το οικονομικό οικοδόμημα και κατ' επέκταση και αναπόφευκτα –είτε το λένε είτε όχι– και το πολιτισμικό, στηρίζεται μεν στην αφέλεια και την απληστία του ανθρώπου, αλλά υπάρχουν και άλλες ανθρώπινες τάσεις που σπυμίζονται στο περιβάριο από το χρήμα και τη δύναμη ως άχρηστες.

5.-Οι αξίες μετέχουν της ολότητας και της κοινωνικότητας

Και αναρωτιέται κανείς: είναι όλα εμπορευματικά; Τι είδους άνθρωποι είναι αυτοί που το θεωρούν όλα εμπορευματικά και ως μόνη αξία την εμπορευματική; Ως άτομα μπορεί να αρρέονται και στις καλές τέχνες ή σε κάτι άλλο, αλλά οι συλλογικές πράγματι αξίες ή οι αρρέκειες που λειτουργούν μόνον ατομιστικά αποτελούν φευδείς αξιολογικές, γιατί καμία αξιολογία δεν είναι αποκελιστικά ατομική. Και είναι αποκελιστικά ατομιστική, όταν δεν υπάρχει σχέση με την ολότητα, αλλά μία ατομική αξία ως χωριτότητα και υπεραβορισμός της ταυτότητας. Και πάλι ο Νίτος είναι επικίρτος: «*Τι είναι ευγενές;... –Η συλλογή πολύτιμων πραγμάτων, οι ανάγκες μιας υψηλής και επιλεκτικής ψυχής»* να μη θέλεις να έχεις τίποτε κοινό με τους άλλους. Τα δικά σου βιβλία, τα δικά σου τοπία». [v]

Ενας νιστικός πολιτισμός δεν είναι πολιτισμός, ποιος θα το πίστευε στις αρχές του 21^{ου} αιώνα ότι ο Νίτος θα ήταν τόσο επικίρτος; Αλλά οι άνθρωποι περιμένουν να μιλήσουν παρά τα όσα για να ευηθούν, ξεχνώντας ότι ο ύπνος δεν είναι μόνον ξεκούραση αλλά συχνά και αδράνεια. Αναφερόμαστε συχνά στον παραπάνω διανοητή, για να γίνεται σπαστό πόσο κοντά μας σαν «έννοια και αξία» είναι συνήθως αυτό που μας φαίνεται από άλλες συνθήκες απορροισιαστικό.

Άλλες ικανότητες σχετίζονται περισσότερο με το αφηρημένο και το κοινωνικό. Η ιατρική, η εκπαίδευση, οι τέχνες, οι επιστήμες μαιώνουν σταδιακά στο περιβάριο και βγαίνουν από αυτό μόνον κατά τύχη ή αν αποφέρουν κέρδη σε λίγους. Φυσικά δεν εννοούμε σε καμία περίπτωση ότι οι τομείς αυτοί είναι στα χέρια μόνον αριστών ανθρώπων. Οστόσο πολλοί ωφέλιμοι για τον κόσμο άνθρωποι θα κινήθούν περισσότερο σε τομείς πολιτισμού παρά στον οικονομικό τομέα, όπου σχετικά σπανίζουν, περισσότερο κοντά στην κορυφή της πυραμίδας του.

Η ικανότητα να πλουτισθεί χωρίς άλλη συνειδησιακή προέκταση (και δεν μιλάμε για τις επφανασιακές φιλανθρωπικές) είναι βασισμένη σε έντοικτα αταξιοτικά, ενώ έπρεπε να είναι πιο υπονοειμένη και όχι το επίκεντρο του κόσμου. Οι ικανότητες εξελισσόμενες πρέπει να μεταμοιώνονται, να μετασφώνονται, σε περισσότερο αφηρημένες ικανότητες που βρίσκονται πιο κοντά στο πνεύμα παρά στο αντικειμενικό. Αυτό δεν σημαίνει ότι αυτές δεν πρέπει να φθάνουν σε εξωτερικό αποτέλεσμα, αλλά ότι η αξία τους έγκειται στο αφηρημένο ως υπέρβαση. Αν το κίνητρο για την απόκτηση χρίματος αναφέρεται στην ολότητα ως υπέρβαση (δηλαδή όχι ως κράτος ή έθνος ή επικυριαρχία), τότε η απόκτηση χρίματος χάνει αυτόν τον αντικειμενικό χαρακτήρα και γίνεται εξίσου πνευματική.

Ο καθένας θα μπορούσε να ισχυριθεί βέβαια ότι αυτά είναι τα κίνητρα του και να ψευδεται. Οστόσο οι σημερινή πλοιστία δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να ισορροπούν κάτι τέτοιο, γιατί έχουν με τόσο άφρονα τρόπο χρησιμοποιήσει το χρήμα, ώστε αποδεικνύμενα βυθίζουν τον κόσμο στη φτώχεια και την ανασφάλεια. Ορθά ο Παοκάλ είχε: «*Το αποχωριστικό μέλος, που δε βλέπει για το σώμα στο οποίο ανήκει, δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα φαρτό και θνητό ον. Εντούτοις πιστεύει ότι είναι το παν, και, μη βλέποντας διάλογο το σώμα από το οποίο εξαρτάται, πιστεύει ότι εξαρτάται από τον εαυτό του και το ίδιο θέλει να γίνει κέντρο και σώμα».* [vi]

6.-Η διαχείριση της δύναμης

Ενα άλλο σημείο που πρέπει βέβαια να διευκρινίσουμε είναι ότι το παραπάνω δεν σημαίνει ότι πρέπει οι λίγοι να αναλάβουν το «καθήκον» για απόκτηση χρίματος προς χάρη των λοιπών, όχι όσο το χρέμα αποτελεί μέσον για δύναμη. Αυτό θα έμοιαζε με την πολιτική αντιπροώθηση, που οι πολιτικοί επιδιώκουν φιλόδοξα μία θέση, αλλά όχι στην πραγματικότητα για το όφελος των πολιτών, παρά μόνον για το δικό τους. **Τη δύναμη δεν πρέπει να την χειρίζονται μόνον αντιπρόσωποι ή οικονομικοί παράγοντες, για να δίνουν μετά φιλανθρωπία, αλλά για λόγους προστασίας της δημοκρατίας ως ουσίας πρέπει να εναποτίθενται κατά μέζονα λόγο στην κοινωνία των πολιτών μέσω διαφόρων μεθόδων, τις οποίες είναι χρέος μας να δημιουργήσουμε.** Και αυτό για να μη γίνεται μεγάλη συγκέντρωση δύναμης στα χέρια λίγων.

7.-Ικανότητες, αξίες και πρότυπα

Για να έλθουν στο προσκήνιο ως κυρίαρχες άλλες αξίες και ικανότητες, πέραν του πλούτου και της ικανότητας πλουτισμού και δύναμης επιβολής, πρέπει να αλλάξουν τα πρότυπα των ανθρώπων και της κοινωνίας τους. Οι ωφέλιμες ικανότητες βασίζονται σε αληθινές αξίες και γι' αυτό δεν μπορεί να είναι αντικείμενο ανταγωνισμού, γιατί εναρμονίζονται τόσο με το άτομο όσο και με την ολότητα. Οι αληθινές αξίες είναι ολιστικές και γι' αυτό υπάρχει στα πλαίσιά τους χώρος για όλους και για εξελικτικό εμπλουτισμό.

Όσο όμως ο άνθρωπος βρίσκεται στον κόσμο της ανάγκης και της επιθυμίας που δημιουργεί φανταστικές ανάγκες, τόσο αυτό θα είναι αδύνατο. Οι σημερινές ικανότητες, ακόμη και όταν δεν είναι η απευθείας ικανότητα για πλουτισμό, είναι σχεδόν όλες συσχετισμένες με το χρήμα και την επιβίωση (π.χ. η τέχνη), πράγμα που τις καθιστά σταδιακά δίχως ζωντανό περιεχόμενο. Για την ανάπτυξη και την λειτουργία των καλύτερων ικανοτήτων του ανθρώπου χρειάζεται μία άλλη αντιμετώπιση της εργασίας αλλά και του ελεύθερου χρόνου. **Γιατί σήμερα η εργασία είναι σκληρά και φιλοδοξία, ενώ ο ελεύθερος χρόνος είναι ένα εκτωματικό κενό.** Αυτό τα δύο στοιχεία καταστρέφουν τις ικανότητες του ανθρώπου και τον πλησιάζουν προς το κερμυβόμενο «αελαίο ζώο» που έλεγε ο Νίτος.

Αλλά ο κόσμος της ανάγκης δεν μπορεί να καταγρθεί, επειδή δεν αλλάζει η κατεύθυνση της ζωής μας, τα πρότυπά μας, και ταυτόχρονα επειδή μία υποθετική σφονβία μαζί με τέτοια έλλειψη ορθής κατεύθυνσης θα οδηγούσε σε αλαζονική ματαιότητα και σε ενόχωση της πλάνης. Η ανάγκη πρέπει να αντικαθίσταται από την πνευματική ενεργητικότητα και εξέλιξη, αλλιώς είναι ανίκητη –και έτσι πρέπει να είναι.

Επιμένοντας είναι στο χέρι μας να βρούμε από την κατάσταση του «αελαίου ζώου» και να γίνουμε πραγματικά άτομα, όχι ως χωριτότητες, αλλά ως εκφράσεις ενός Όλου που η φύση του είναι ελευθερία και οικειότητα. Αλλιώς θα κατανηρούμε μονοδίστατοι, αυτή τη φορά ολοκληρωτικά, και στο μέλλον η σημερινή κατάσταση θα φαντάζε ως ιδανική σε σύγκριση με την τότε.

[i] Φρ. Νίτος, “Η θέληση για δύναμη”, εκδ. Νησίδες , σελ. 334, εβ. 713,

[ii] ο.π., σελ. 440, εβ. 957,

[iii] ο.π., σελ. 406-7, εβ. 866,

[iv] ο.π., σελ. 443, εβ. 965,

[v] Blaise Pascal, “Στοχασμοί”, εκδ. Πουρνάρα 1999, Θεσσαλονίκη, σελ. 267, εβ. 320,

[vi] Φρ. Νίτος, “Η θέληση για δύναμη”, εκδ. Νησίδες σελ. 436, εβ.943,

[vii] βλ. [v], σελ. 373, εβ. 483.

Ειςφότες επίσηες:

–ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (‘Α μέρος) – ΚΡΑΤΟΣ ΟΛΩΝ Η ΚΡΑΤΟΣ ΛΙΓΩΝ;

–ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (‘Β μέρος) – ΚΡΑΤΟΣ ΛΙΓΩΝ Η ΚΡΑΤΟΣ ΟΛΩΝ;

–ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (‘Γ μέρος) – Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΩΣ ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

–ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (‘Δ μέρος) – Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ “ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ” ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ιωάννα Μουτσοπούλου, Δικηγόρος
Μέλος της Γραμματείας της ΜΚΟ ΣΟΛΛΗΝ
11 Οκτωβρίου 2010